

82 درصد زنان سرپرست خانوار بیکارند



تعداد زنان سرپرست خانوار، هر سال نسبت به سال گذشته رشد می‌کند. روز گذشته معاون رییس‌جمهور در حوزه زنان اعلام کرد میزان خانواده‌هایی که زنان سرپرستی آنها را به عهده دارند، 12 درصد خانواده‌های ایرانی است که از این میزان هم 82 درصد آنها بیکارند، بیکاری برای خانواده‌هایی که معمولاً جزو قشر ضعیف جامعه‌اند و قرار است خانواده‌ی بی‌بعضا چند نفره با شغل همان یک نفر اداره شود. بالا رفتن میزان طلاق و کاهش میزان ازدواج، خود عاملی دیگر است بر افزایش درصد زنان سرپرست خانوار، زنانی که یا ازدواج نکرده‌اند و شرایط آن برایشان فراهم نبوده یا طلاق باعث شده سرپرستی خود و فرزندان‌شان را بر عهده بگیرند.

به گزارش اعتماد، شهیندخت مولاوردی اما با بیان اینکه شواهدی مبنی بر تغییرات در شکل خانواده وجود دارد، افزایش سن ازدواج، افزایش طلاق، تورم و فقدان شغل را از جمله علل این تغییرات دانست، علی‌که برخی تحلیلگران را در خصوص فروپاشی خانواده نگران کرده است. او همچنین در نشست «صیانت و توانمندسازی زنان و خانواده در برابر آسیب‌های اجتماعی» که به مناسبت هفته بزرگداشت مقام زن، با حضور مسوولان ستاد مبارزه با مواد مخدر و برخی سازمان‌های مردم‌نهاد برگزار شد، گفت: «بر اساس ماده 230 قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه، دولت مکلف است با همکاری سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله معاونت امور زنان و خانواده رییس‌جمهوری با هدف تقویت نهاد خانواده و جایگاه زنان در عرصه‌های اجتماعی برای استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه زمینه‌ها گام بردارد.»

وی پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی را یکی از وظایف معاونت امور زنان و خانواده عنوان کرد و گفت: «این معاونت برای انجام درست این وظیفه در تلاش است اما دغدغه رسیدگی به مشکلات خانواده و آسیب‌های اجتماعی تنها وظیفه یک دستگاه نیست بلکه وظیفه‌ی همگانی و مربوط به همه افراد جامعه است.»

مولاوردی با اشاره به آمار سال 90 در این خصوص ادامه داد: «آمار سال 1390 نشان می‌دهد طی پنج سال گذشته آمار زنان سرپرست خانوار سه درصد افزایش داشته است، در واقع سرپرست 12 درصد از خانواده‌های ایرانی زنان هستند، در عین حال 82 درصد این رقم نیز، بیکار هستند.»

اما اشرف بروجردی معاون اجتماعی وزیر کشور دولت اصلاحات، داشتن شغل برای گذران امور زندگی را حق مردم یک جامعه می‌داند، وی معتقد است دولت وظیفه دارد برای مردم چه مرد و چه زن ایجاد شغل کند. او در ادامه به «اعتماد» گفت: «بحث اشتغال یک انتخاب است برای افراد در زندگی‌شان تا بتوانند کاری را متقبل شوند و به ازای آن درآمدی داشته باشند. افزایش سه درصدی زنان سرپرست خانوار حکایت از این دارد که وضعیت جامعه از جهت تامین منابع مورد نیاز زندگی خیلی تغییر کرده، دیگر نیازها به اندازه توانایی‌ها نیست و خیلی از توانایی‌ها تامین‌کننده نیازشان نیست.»

او همچنین به بالا رفتن آمار طلاق در جامعه اشاره کرد و گفت: «نکته دیگری که در این میان تاثیرگذار است، وضعیت طلاق است که باید ارزیابی شود. برخی سرپرست‌های خانوار ازدواج نکرده‌اند یا ازدواج کرده‌اند و جدا شده‌اند یا اینکه همسران‌شان توانایی تامین نیازهای زندگی را ندارند. آنچه مشخص است این است که بحث اشتغال برای هر کدام از این دسته زنان سرپرست خانوار، یک ضرورت

امروز در جامعه برای تامین مایحتاج اولیه افراد که بتوانند زندگی‌شان را پیش ببرند، با مشکل روبه‌رویم. رویکرد قاعدتا باید این باشد که این به عهده دولت است، اینکه فکر کنیم مردم باید حقوق‌بگیر دولت باشند، تحت تکفل دولت باشند، دولت منابعی را برایشان تامین کند همانند کمیته امداد و بهزیستی، این همان روحیه تخریب شخصیتی را به همراه خواهد داشت و باعث می‌شود افراد خیلی موارد عزت نفس‌شان را از دست بدهند یا این ارگان‌ها ظرفیت این را نداشته باشند که بتوانند نیازهایشان را تامین کنند. این را نمی‌توان به اتکالی دولت قرار داد، افراد خودشان باید برای بهبود زندگی‌شان تلاش کنند.»

اما مولاوودی همچنین به پدیده زنانه‌شدن سالمندی و فقر هم اشاره کرد و افزود: «این الگوی نوظهور در سطح جامعه در حال شیوع است و باید برای رفع مشکلات آن به فکر چاره بود. مشارکت‌های مدنی و حضور افراد جامعه در مهار آسیب‌های اجتماعی از جمله اعتیاد امری ضروری است و آنها باید به دولت در مهار این آسیب‌ها کمک کنند.»

معاون ریاست‌جمهوری با بیان اینکه در سال گذشته شش تفاهمنامه در ماه‌های پایانی سال به‌منظور حمایت از زنان بهبودیافته از اعتیاد میان ستاد مبارزه با مواد مخدر، معاونت زنان خانواده ریاست‌جمهوری و وزارت کشور و دیگر سازمان‌ها منعقد شده است، گفت: «حمایت از زنان بهبودیافته باید به گونه‌ی باشد که زمینه بازگشت به مصرف مواد مخدر را از بین ببرد تا شاهد بهبود وضعیت اعتیاد در زنان باشیم.»

بروجردی هم درخصوص آسیب‌های وارده به این زنان و در نهایت به جامعه با کاهش شانس‌های اشتغال برای این افراد گفت: «اشتغال یک ضرورت است، یک انتخاب است برای هر فردی تا زندگی خودش را تامین کند و حقی است برای افراد که بتوانند براساس حقوق ترسیم شده و تعیین شده در قانون اساسی از حق‌شان بهره‌مند شوند. دولت باید این حق را بدهد و شرایط احقاقش را ایجاد کند، حقی برای زن و مرد. اگر شرایط خود سرپرستی زنان ما افزایش پیدا کرده، نشان‌دهنده این است که جامعه با آسیب‌های زیادی روبه‌رو است. بحث مجرد و دیگری اینکه مجبورند خودشان تامین‌کننده معاش زندگی خودشان باشند. اگر چرخ اقتصاد مملکت بچرخد زن‌ها هم می‌توانند مانند بقیه شغلی برای خود پیدا کنند. دولت باید این بستر را فراهم کند.»

این استاد دانشگاه به مباحثی چون کارآفرینی هم اشاره می‌کند و می‌گوید: «همچنین زن‌ها می‌توانند از توانایی‌هایشان در عرصه‌های مختلف بهره ببرند و کارآفرین باشند. بیکاری آفت است، انرژی نهفته‌ی درون نسل جوان است که باید بروز پیدا کند، تفریحات هم که محدود است، اختیار به انتخاب نوع زندگی هم محدود است. آسیب‌های بیکاری از همین انرژی که نهفته است و نمی‌توان مهارش کرد و در جای دیگری بروز می‌کند، آغاز می‌شود. به اضافه اینکه وقتی افراد بیکار هستند، کل جامعه از ظرفیت فکری، توان اجرایی و قدرت عمل آنها برای پیشرفت و توسعه کشور محروم می‌شود، نمی‌تواند استفاده کند.»

اما مباحثی چون کارآفرینی برای زنان بیکاری که خانواده‌ی دارند و باید تامین‌کننده نیازهایشان باشند، شاید خیلی جای بحث نداشته باشد، حتی راه انداختن کاری ابتدایی و پیش پا افتاده نیازمند اندک سرمایه‌ی است تا راه بیفتد و بگیرد و ضرر ندهد. شاید تنها کاری که زنان سرپرست خانوار آن‌هم تنها در پایتخت مجبورند رو بیاورند و روزمزدی اندک برای فرزندان‌شان ببرند، دستفروشی در مترو باشد، شغلی که شاید بازار کارش اشباع شده و نیازمند خطوط جدید باید بود.